

ALDRIG ALENE

Nina Leinum Nørgaard

Kirke på vej praksisser 3



Aldrig Alene

NINA LEINUM NØRGAARD



Nina Leinum Nørgaard
Aldrig alene - Kirke på vej praksisser 3

Kirke på vej, Roskilde Stift, 2022

Det er ikke tilladt at kopiere eller publicere noget af indholdet i dette hæfte uden tilladelse fra forfatteren eller Kirke på vej.

Layout: Nina Leinum Nørgaard og David Warmind.

Fotos: Nina Leinum Nørgaard s. 5, 10, 13, 15, Peter Tingleff s. 9, Kamilla Jacobsen s. 18, Andreas Brandrup Elkjær s. 22, Bo Nygaard Larsen s. 25, Rune Hansen s.28.

Tryk: Laser Tryk

www.kirkepaavej.dk

Forord

Kirke på vej er et projekt, der udspringer af Roskilde Stift og som har til formål at udvikle og eksperimentere med nye former for kirke blandt mennesker, der ikke bruger kirken særlig meget i forvejen.

Jeg er iværksætter i Kirke på vej og taler ud fra de erfaringer, vi har gjort os i dette arbejde. En del af vores praksisser tager afsæt i Lukas kap. 10, hvor Jesus sender disciplene ud, to og to. Aldrig alene.

Nina Leinum Nørgaard

Vi har en tendens til at glemme at vi sendes ud to og to. Vi kan ikke formidle de gode nyheder alene. Vi er kaldet til at proklamere evangeliet sammen i fællesskab. Der er en guddommelig visdom heri ... Når vi tjener sammen, er det langt nemmere for mennesker at anerkende, at vi ikke kommer i vores eget navn, men i Herren Jesu navn, som har sendt os. (Nouwen, 1989, 32-33)

... sendte dem i forvejen, to og to...

Derefter udpegede Herren tooghalvfjerds andre og sendte dem i forvejen, to og to, til alle de byer og steder, hvor han selv agtede sig hen. Han sagde til dem: »Høsten er stor, men arbejderne få. Bed derfor høstens herre om at sende arbejdere ud til sin høst. Gå! Se, jeg sender jer ud som lam blandt ulve. Tag ikke pung med, ikke taske, ikke sko, og hils ikke på nogen undervejs.

Når I kommer ind i et hus, skal I først sige: Fred være med dette hus! Og bor der et fredens barn dér, skal jeres fred hvile over det, men hvis ikke, skal den vende tilbage til jer. Bliv boende i det hus, spis og drik, hvad de byder jer, for en arbejder er sin løn værd. Flyt ikke fra hus til hus.

Og når I kommer til en by, og man tager imod jer, spis så, hvad der sættes frem for jer. Helbred de syge i byen og sig til dem: Guds rige er kommet nær til jer.

Men når I kommer til en by, og man ikke tager imod jer, gå så ud på gaderne og råb: Selv det støv fra jeres by, som hænger ved vore fødder, kan I beholde – vi børster det af; men det skal I vide: Guds rige er kommet nær! Jeg siger jer: På dommedag skal det gå Sodoma tåleligere end den by.

(Lukasevangeliet kap. 10 vers 1-12)

Gud er aldrig alene

Der er en tankevækkende beskrivelse i Det Gamle Testamente om Abraham, der får besøg af Gud selv gennem tre mænd.

“Engang viste Herren sig ved Mamres Ege for Abraham, mens han sad i teltåbningen på den varmeste tid af dagen. Han så op og fik øje på tre mænd.” (1. Mos. 18,1)

Abraham er gæstfri og inviterer Gud eller de tre mænd indenfor. I den efterfølgende tekst bliver Gud og mændene beskrevet, som om de er den samme. Som om de er identiske. (1)

Gud kommer til Abraham igennem disse tre mænd.

Han kommer som sultne tørstige mænd, der har brug for gæstfrihed og som Gud, der møder Abraham med hans ord og løfter.



Gud er i fællesskab med sig selv. Han er ikke alene men er sammen med sig selv i en tæt samhørighed. Det er treenigheden.

Samhørighed

I Johannes evangeliet kap.14 er denne samhørighed meget tydelig. Jesus siger til disciplene, at de kender Faderen gennem ham. Selvom de ikke har set Faderen ansigt til ansigt, kender de ham ud og ind, fordi de i flere år har gået sammen med Jesus dag efter dag.

Jesus siger, at de vil få Helligånden, og derigennem vil han selv blive ved med at være hos dem. Han gentager i dette kapitel og også i de efterfølgende; bliv i mig og i min kærlighed og hold mine bud, og jeg vil være hos jer og give jer, hvad I beder om i mit navn. (2)

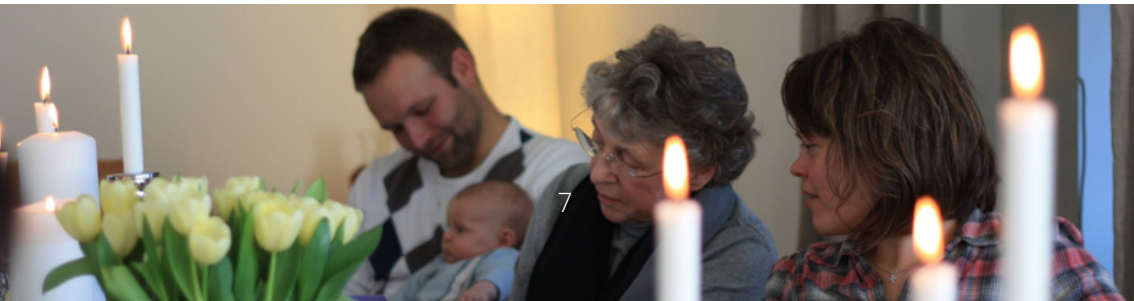
Det er tydeligt, at vi er inviteret ind i dette fællesskab med Faderen, Sønnen og Helligånden. Vi får kærligheden og det at "Jesus selv vil give os det, vi beder om" som gave.

Der er en vidunderlig bog og film, der hedder "Hytten", som for mig har åbenbaret det, at Gud er i fællesskab med sig selv og inviterer os ind i dette fællesskab. (3)

Hovedpersonen bliver inviteret af Gud til en hytte, og der møder han tre personer, som tager imod ham. Tre meget forskellige personer med en stærk samhørighed. De taler, tænker og griner med ét hjerte. Når den ene siger noget, smiler de andre, som om de tænker: "Det vidste jeg, du ville sige, og jeg er helt enig med dig."

Det er meget smukt og rørende og vækker en dyb længsel hos mig; at høre til, sammen med andre. At være kendt, set og elsket og være i dyb samhørighed med andre.

Sådan er Gud. Han er i dyb samhørighed med sig selv, og jeg er inviteret indenfor i fællesskabet, han har med sig selv. Ind i denne dybe samhørighed.



To og to

Det er en del af Guds væsen ikke at være alene, og Jesus oplærer også sine efterfølgere til ikke at være alene. Han sender dem ud to og to, (4) og det er meget tydeligt også i Apostlenes Gerninger, at disciplene går parvis eller flere sammen. Peter og Johannes, Paulus og Barnabas, Silas og Timotheus ect. (5)

Sammen med hinanden og sammen med Jesus er vi sendt til verden, ligesom han selv er sendt til verden. (6)

Det er som om, at der ligger noget dybere i det, end at det bare er rart, ikke at være alene. En fornemmelse af at "bære Jesus med os", når vi går sammen og er sammen i hans navn.

"Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, der vil jeg være til stede." (Matt. 18, 19-20).

Det er et stort løfte, han giver os; at han selv vil være hos os, når vi er sammen i hans navn.

Der står i Lukas kap.10, at han sender disciplene derhen, hvor han selv agtede sig hen. Han vil selv være der med os, eller måske er han der allerede i forvejen, og vores opgave er at spejde efter ham der. Det lyder en smule paradoksalt, men måske er det sådan: Jesus går med os i fællesskab, og han er der allerede, når vi kommer frem.

"Den, der tager imod, hvem jeg end sender, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, der har sendt mig."
(Joh.13, 20)

Sendt

Vi bliver sendt med ham, og når vi bliver taget imod, er det Jesus, der bliver taget imod.

Det er en stor dybde i dette, som jeg først lige er ved at lære og fornemme, men det er tydeligt i Bibelen, at det at gå sammen er vigtigt, og at det har at gøre med Guds nærvær i fællesskabet. Gud er i fælleskab, og vi må være i fællesskab, for at være sendt af ham.

Vi er sendt med Guds rige. (7) Ikke for at overbevise nogen andre om noget som helst. Vi kommer med kærlighed, og den er ikke i os selv men i fællesskabet. "Deraf kan alle vide, at I er mine disciple: hvis I har kærlighed til hinanden." (Joh. 13, 35).

Vi kommer med glæde, fred og tilgivelse, som er mellem os. Det er Guds rige.(8) Vi kommer med Jesus, fordi han er mellem os. (9) Han bærer sit rige med sig, og det giver vi plads til imellem os.



Det fratager en kæmpe byrde fra ens egne skuldre, at jeg ikke skal *præstere* Guds rige. Jeg skal ikke være den fromme, gode kristne, der kan argumentere for den kristne tro. Jeg skal bare være sammen med andre, der også tror på Gud, og sammen bringer vi Guds rige imellem os. Det er ren nåde.

Det fordrer, at vi sammen har praksisser, hvor Kristus kommer i centrum. Praksisser for bøn, læsning i bibelen, tilbedelse og nadver; at være sammen om Kristus. Du kan læse mere om, hvordan vi sætter Kristus i centrum i hæftet af samme titel.

Kristus

Det, at vi aldrig er alene, skaber også plads til sårbarheden. Jeg kan få lov til bare at være mig med alt mit. Jeg behøver ikke at sætte en professionel facade op. Der opstår en uvurderlig ligeværdighed i rummet, som jeg tror er vigtig for at skabe plads og rum, for at Guds Ånd kan arbejde, som den selv vil.

Henri Nouwen, beskriver denne sårbarhed som ledere, meget stærkt:

“Vi er ikke professionelle, der holder en distance og leder envejs, som nogle der er længere fremme. Vi er ikke healere, vi er ikke forsonere, vi er ikke livgivere. Vi er syndige, sønderknuste, sårbare mennesker, der har lige så meget brug for omsorg, som enhver vi selv viser omsorg, har...” (Nouwen, 1989, 34)

Sårbarhed

Sårbarheden betyder også at turde at lægge sit eget til side for noget, der er vigtigere. Det betyder at lægge sine egne overbevisninger og dogmer til side, for at være åben for, hvad det er, Gud gør lige nu og her i fællesskabet. Det skaber lyttende ører og lyttende hjerter, for hvordan Gud rører sig i mellem os og gør os åbne for Ham.



Min fortælling

Jeg har selv kæmpet meget med denne praksis *aldrig alene*, men det er også blevet en af mine største glæder; at jeg aldrig går alene.

Jeg er opdraget til at være meget handlekraftig og selvstændig. Jeg er god til at få tingene gjort. Jeg er vant til den individualistiske tilgang fra skolen og arbejdslivet, og jeg har vænnet mig til, at det afhænger af mig, om jeg får tingene gjort. Det er rart. Så har jeg kontrol, og jeg kan kun bebrejde mig selv, hvis det ikke er godt nok. Jeg står selv til ansvar.

Denne individualistiske tilgang har også en hård bagside, og kravet om præstation har mange gange knækket mig.

Vi har i Kirke på vej praksisser for at være sammen i at lytte til Gud, lytte til området og handle på det sammen. Det betyder konkret, at vi læser i bibelen sammen, beder sammen og deler, hvad vi fornemmer, at mennekser omkring os er optaget er. Vi er sammen, når vi eksperimenterer med nye tiltag.

Det er ikke mig alene, der skal klare en given opgave, men vi er sammen i at lytte og handle på det, vi hører.

Fællesskabet betyder, at jeg ikke skal gøre det hele selv og at vi sammen fornemmer et større billede af, hvem Gud er. Jeg taber kontrollen og magten, men får til gengæld støtten, glæden og kærligheden af andre.

Kærligheden er det centralen i evangeliet og må være det mellem os. Derfor må lederskabet være et kærlighedens lederskab. Fyldt med tillid, nåde, overgivelse, tab af kontrol og magt. Det kan kun gøres i fællesskab. Ikke alene.

Nogle gange synes jeg, at fællesskabet også er bøvet. Det har været mega bøvet at skulle vente på, at andre ville gå med mig, på mine skøre ideer. Jeg startede ud med at gøre meget selv, fordi jeg ikke havde fattet dybden og vigtigheden af dette "aldrig alene".



Det betød den gang, at når jeg kom på besøg forskellige steder, var det bare "Nina - der tror på Jesus" folk fik besøg af. Det var også fint. Jeg er umiddelbart flink og rar. God til at lytte og god til at dele evangeliet med andre, men de gik glip af besøget af "fællesskabet, der bærer Jesus".

Jeg kender ikke helt til dybden af forskellen mellem at gå selv og at gå sammen, men jeg fornemmer, at der er en væsentlig forskel. Når jeg er selv, afhænger det hele af mig. Hvis jeg ikke er der mere, er det slut. Det har stor betydning, det, som jeg siger eller ikke siger, det som jeg gør eller ikke gør. Når man er meget alene i sit arbejde, er min erfaring, at det også er nemmere at brænde ud.

**Kærligheden er det centrale i evangeliet
og må være det mellem os.
Derfor må lederskabet være et
kærlighedens lederskab.**

Torstens erfaringer

Torsten Borbye Nielsen er hjælpepræst og ansat i Areopagos: en kristen organisation, der arbejder med religionsdialog, kristen spiritualitet, trospraksis og diakoni. (10)

Han har i mange år arbejdet med brobygning mellem kirken og det nyåndelige miljø i Danmark, særligt på "Krop-Sind-Ånd" messer, hvor han gennem "I Mesterens Lys" har en stand, der tilbyder forbøn og velsignelse til mennesker. Derudover åbner han sammen med sin kone, deres hjem for åndeligt søgende mennesker til fællesskabssøndag. Vi mødtes for at tale sammen om, hvad hans erfaringer er med at arbejde i teams. "Vi er sat sammen i et fællesskab, fordi Gud er fællesskab. Vi lever i en meget individualistisk verden og har i mange henseender også overført dette til vores almindelige gudstjenester, hvor det ofte er præget af én præst, der står for det hele og en menighed, der mest kigger på.



Det er i virkeligheden mere en tanke fra Det gamle testamente, det med en præst, der leder gudstjenesten alene. I Det nye testamente er fællesskabet meget centralt. Jesus kalder disciplene til i fællesskab at gå med ham og i Apostlenes gerninger er det også tydeligt, at menighederne ledes af et kollektiv lederskab.

Grundstammen i vores kirke må derfor være, at vi arbejder i teams og ikke alene. Det forsøger vi at praktisere til vores Fællesskabs søndage og på messerne, hvor vi tilbyder forbøn for mennesker."

Grundstammen i vores kirke må derfor være, at vi arbejder i teams og ikke alene.



På messerne har det en helt særlig funktion, at vi er sammen. Det er der tre grunde til:

- Vi samles, inden vi går i gang, og beder sammen og for hinanden. Det understreger vores *enhed i Kristus*, og at vi tjener sammen og kan støtte hinanden.
- Mens vi beder for andre, prøver vi at *lytte til Gud*, og når vi er to, kan vi skiftes til at bede og lytte.
- Det er også *en beskyttelse* at være flere. Der opstår i forbønnen et sårbart og tillidsfuldt rum, hvor mennesker kan opleve, at der kommer dybe ting op fra fortiden. Det er sårbart, og som en beskyttelse for alle parter, er det godt at være flere. Fællesskabet på messerne består af folk fra forskellige kirke-baggrunde, og det giver os en større mangfoldighed. Jo flere forskellige mennesker, jo større fylde af Gud, og hvem Gud er, men det er klart mere bøvlet! Det gode er, at det appellerer til os alle om at slippe kontrollen og overgive os til Gud og hinanden.

**Jo flere forskellige
mennesker, jo større fylde
af Gud og hvem han er...**

...men det er klart mere bøvlet!

Én kirke, mange udtryk

Kirke på vej arbejder med baser og eksperimenter, først og fremmest i Roskilde Stift. Du kan læse mere om dette i "Vision, Drøm, Praksis, Kirke på vej praksisser 1"

I fællesskab med den lokale sognekirke eksperimenterer vi med nye udtryk for fællesskaber udenfor kirkens vanlige rammer. Det giver os ny læring, fornyelse i lederskabet, i prædikener og kirkens vanlige arbejde.

Thomas Hansen, tidligere sognepræst i Sankt Povls Kirke i Korsør fortæller, at efter han begyndte med gudstjenester på de lokale bodegaer i byen, blev han bedre til at prædike til højmassen. Han blev mere fortællende, kom mere i øjenkontakt med menigheden, talte mere fra hjerte til hjerte og blev mere fri af sit manuskript. I hæftet "Gæstfrihed, Kirke på vej praksisser 4", kan du læse mere om hans erfaringer med kirke på bodega.

Vi oplever, at det er godt og trygt at have et større fællesskab i Den lokale Folkekirke, som vi kan falde tilbage på, når de små eksperimenter falder fra hinanden og mislykkes.



Vi oplever, at Folkekirken har ressourcer og traditioner, som holder på den lange bane, og det er godt, når der prøves nyt. Vi er som et legeme med mange forskellige dele. Et legeme, der både er solidt forankret i traditioner og den store historie og er let til bens, så den når ud i mange hjørner og kroge i samfundet med nye fællesskaber. Fællesskaber, hvor man kan være sammen om troen på Gud.

Vi forsøger også at virke sammen med andre kirkeretninger i et område. Det kan være samlinger til bøn og til netværk med de forskellige præster og ledere. Det giver en forståelse for andre kirker og en åbenhed og opbakning mellem hinanden.

Lytte sammen

Vi har praksiser i Kirke på vej for at lytte og handle sammen, på det som Gud allerede gør.

Det betyder, at vi ikke kun går ud to og to, men vi lytter også *sammen* inden vi går. Vi lytter til Gud, til området, hinanden og os selv.

Vi læser i bibelen sammen, hvor vi lytter til, hvad teksten siger os, og deler det med hinanden. Vi kalder det for "Ordet på bordet". Du kan læse mere om denne praksis i hæftet af samme navn.

Vi lytter til byen, ved at være tilstede forskellige steder og lytter til folk der. Det kan være den lokale skole, hvor ens børn går, ens stamcafé eller hvor man ellers færdes. Vi lytter til, hvad folk er optaget af, hvad der betyder noget for dem, hvad de er bekymret for og længes efter.

Vi deler det, vi har hørt med hinanden, inden vi handler på det, som vi fornemmer, at Gud gør. Det lyder lidt abstrakt, men et eksempel kan være et kor i psykiatrien, som er startet efter en lang lytteproces, hvor vi blev ved med at høre, at de psykisk sårbare har brug for et varmt og trygt fællesskab, som er nemt at komme ind i.

Ikke alene i bønnen:

Christina Wandel er sognepræst i Jersie og har i en to årig periode, været ansat 25 % i Kirke på vej.

Hun har sammen med to andre præster taget initiativ til et digitalt forløb for præster: Rodfæstet, som har haft til formål at skabe et opbyggeligt kollegialt fællesskab, hvor fagligheden hviler for en stund, og det bare at lytte til en bibeltekst sammen er i fokus.

Hun har også været initiativtager på at starte fælles bøn i Jersie Menighedshus en gang om ugen. Her fortæller hun om, hvad det betyder for hende ikke at være alene i bønnen.

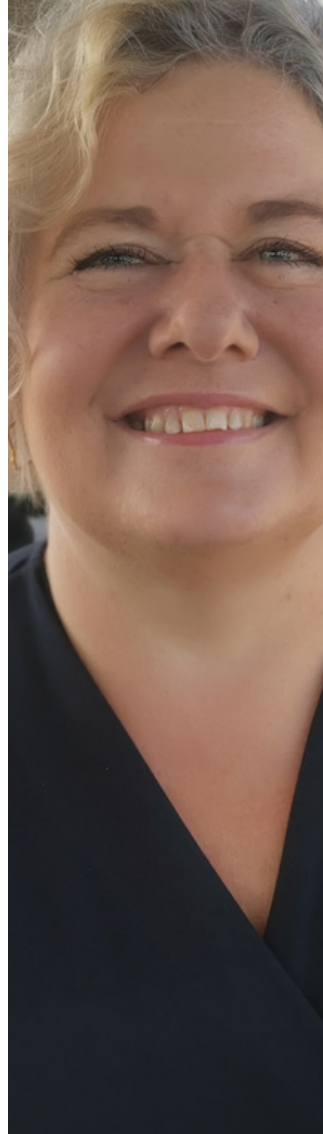
BØN

“Det gør noget ved en som menneske at bede sammen med andre. Det har jeg erfaret gennem de sidste 6 år, hvor vi har haft morgenbøn i min kirke. Hver fredag morgen kl. 9 mødes vi og læser søndagens tekst, reflekterer over den og beder om det, der ligger os på sinde.

Og jeg vil gå så vidt, som til at sige, at det har været livgivende at erfare, hvor givende det er at bede sammen. Jeg har tidligere mest bedt alene, men det rent faktisk at åbne op, og turde sige, hvor skrøbelig og afmægtig, man kan føle sig som menneske i verdenen, og føle at man bliver hørt, både af sin næste og af Gud, det gør noget.

Pludselig er man nemlig ikke alene, men sammen med andre, der har det på samme måde, og pludselig er man sammen med andre, der også hører evangeliet og drømmer om at leve tæt på Gud.

I begyndelsen var jeg lidt blufærdig, og syntes, det var svært at sige de store ord offentligt, men som uger og måneder er gået, er jeg blevet fuldstændig afhængig af, at dele min tro med de andre, der kommer. Det er vel i virkeligheden også det, det betyder at være menighed.”



Spørgsmål til overvejelse

Hvem har jeg at "vandre sammen med" i mit arbejde i kirken, enten som frivillig eller ansat?

Hvordan kan man styrke lederskabet i kirken til at være et kærlighedens lederskab?

Hvilke erfaringer har jeg med at dele tro og tvivl sammen med andre eller at læse i bibelen sammen med andre?



Andre siger:

"Kirke på vej er et fælleskab, hvor man kan dele. Man kan dele tro. Det synes jeg er meget vigtigt"

Lotte Schriver, Kirke-kultur-medarbejder, Jersie basen.

"Kirke på vej er et kristent fællesskab, der viser mig, at der ikke kun er én måde at være kristen på". *Ann Hansen, Næstved*

"Evangeliet lever ved at blive delt". *Peter Fisher Møller, biskop i Roskilde Stift.*

"Jeg nød især oplevelsen af, at vi i fællesskab skabte en prædiken. Ikke en forkromet en af slagsen, men spørgsmål, overvejelser og udfordringer fra hver vores liv, som jo til sammen blev et vidnesbyrd om en stor Gud, der møder os både i medgang og modgang.

Glæder mig til næste gang" *Tina Tingleff, efter første Brunch-kirke i Kirke på vej*

"Vi er begyndt at tale om tro og kirke. Tidligere var vi meget optaget af budgetter, arrangementer og bygninger, men vi er begyndt at dele vores erfaringer med tro på vores menighedsrådmøder." *Vibeke Ø. Steinfeldt, Menighedsrådsformand*

"Kirke på vej er nysgerrighed og fællesskab omkring tro i trygge rammer." *Nicolai Høst Olsen, sangskriver og musiker i UP!*

Tak for gode samtaler med:

Torsten Borbye Nielsen
Christina Inés Wandel

Litteratur:

Nouwen, Henri J. M., 1989, På vegne af Jesus. Reflektioner over kristent lederskab. ProRex Forlag

Young, William P., 2007: Hytten. Boesdal Forlag

Bibelen, 2004, Autoriseret af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II, Det Danske Bibelselskab.

Noter:

1. 1 Mos 18
2. Joh 14, 7 + 10 + 26, Joh 15, 9-10 +16, Joh 16, 8-11.
3. Young, William P. : Hytten.
4. Luk 10, 1
5. Apg.G. 3,2, Apg.G. 11,31 og Apg. G. 18,4.
6. Joh. 17,18
7. Luk. 10, 9
8. Rom.14,17
9. Luk 4, 18
10. Du kan læse mere her: <https://dansk.areopagos.dk/i-mesterens-lys/p/vi-kan-hele-og-folde-os-ud-i-aabne-faellesskaber/>

Vi i vesten, lever i en individualistisk kultur, hvor det at præstere og klare sig godt har stor betydning.

Men vi er ikke skabt til solo-præstation! Vi er skabt til fællesskab med Gud og hinanden.

Det er som om, at vi i kirken har glemt, at vi bliver sendt ud to og to.

Kirke på vej har som formål at lave fællesskaber uden for kirkens vanlige rammer, og i det arbejde har vi udviklet en praksis for aldrig at være alene. Vi arbejder altid sammen to og to, eller flere. Baggrunden for denne praksis kan du læse mere om i dette hæfte samt tre personlige erfaringer med at virke sammen, i stedet for alene.

Hæftet her er en del af en serie, som Kirke på vej udgiver under navnet 'Kirke på vej praksisser'. Formålet er at dele erfaringer, tanker og praksisser i det at være en kirke udenfor de kirkelige rammer. I at være 'kirke på vej'.

